

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 In Districte: " 1 an 26 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
 In străinătate: " 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele străine.

Paris 15 Maiu. „Temps“ afă că în Saint-Germain-en-Laye s'au arăstat săse anarchiști, carl împărtășii broșuri soldaților, spre a-i ajuta în contra șefilor lor. Tot acești indivizi s'au fost arătați și în luna lui Martie când cu meetingul de pe esplanada invalidilor, iar altă-dată pentru afisarea unor placarde revoluționare.

„Temps“ afă din Londra, că declaratiunile lordului Dufferin, în privința poliției definitive urmărite în Egipt, au facut o impresiune penibilă asupra guvernului turcesc. Lordul Dufferin a evitat, să atingă în declaratiile ce le-a facut, durata ocupării. Pentru ca să-și recăstige influența d'odinioară, Sultanul va trimite un sol special cu o decoratiune la Chehid. Sultanul a telegrafiat deja vice-regelui și aproba atitudinea acestuia, promițând că densus va veghează în tot momentul asupra intereselor iubitorilor săi supuși. Telegrama din cheștiunea i s'a predat Chehidului a doua zi după plecarea lordului Dufferin.

Berlin, 15 Maiu. Informațiunile ultime din Paris contestă, că Waddington ar fi avut pe aci vr'o misiune politică. Azi a plecat d. de Waddington la Moscova, unde va reprezenta Republica franceză la incoronarea Tarulu.

Paris, 15 Maiu. Poliția a arăstat mai mulți anarchiști, carl, introduși în casarmă, faceau apel la soldați, ca de aci înainte să nu respecte nici o disciplină.

Roma, 15 Maiu. Ducele d'Aumale va părăsi Palermo la 20 Mai și se va reîntoarce direct la Châtilly. Așa dară nu e adeverat, că a fost chemat la patul contelul Chambord.

Paris, 15 Maiu. Conte Petre Suvaloff e greu bolnav. Aprinderea de plămâni și prăpădește. Contesa Suvaloff a sosit aci.

Berlin 15 Maiu. „Berliner Tagblatt“ anunță: Visitând împăratul șpătă jumătatea de higienă, i s'a atinsă atenția asupra unui pahar din pavilionul orașului balnear Karlsbad. Când a dat bătrânu Wilhelm cu ochii de acest pahar, rămăs cădou din 1863 administratiunii băii, istorisi celor din jur următoarea episodă: „Într-o noapte a anului 1863 visasem că mă afiam lângă o fântână și că un om mi întinde un pahar cu otravă. Când m'am trezit, am trebuit să iid de acest vis, căci la fântână aceea în fiecare dimineață mi oferia apă o fetiță drăgălașă, despre care eram sigur, că nu se găsind să-mi scurteze zilele. După ce m'am imbrăcat și m'am dus la fântână, care fu mirarea mea când în locul fetiții văd un bărbat. O frică și suflare rece mă cuprinse când șm aduceam aminte de vis și mă uitam la omul acela necunoscut. Câteva momente am stat nedescris, mi vei să mă întorc. În cele de pe urmă insă încrederea în bunul cătăreni al Carlsbadului a burit frica. Fix! bine pe om și împrejurimea, și lual pahar din mână. După ce l'am secat dintr-ună, am făcut o mică preumbrare și m'am dus acasă. Se înțelege că nu mă fost nimic, ba din contra apa de Karlsbad mi-a făcut mult bine.“

Berlin, 15 Maiu. Waddington a fost primit aci într'un mod strălucit, atât de împăratul că și de cancelarul împériului. La prânzul ce s'a dat în onoarea lui, a fost de față și contele Hatzfeldt. În tot decursul convorbirii, Waddington s'a silit să arate, că Franția nu se simte așa de isolată cum se crede în general.

Gouvernul are de gând să retragă legea reformelor sociale. Se zice că atitudinea Centralului l'ar fi constris pe guvern la hotărirea aceasta.

Petersburg, 15 Maiu. (Data la 12 ore și 15 minute amiază, sosita la Viena d. a. la 6 ore și 10 minute).

Azi s'a publicat numirile măestrilor de ceremonii pentru incoronare. Sunt patru: principiul Kurakin, Dawidoff, Tarkov și Do'goroukov.

Ambasadorul extraordinar pentru incoronare, contele Nigră, a sosit aci împreună cu ambasadorul rus din Viena, principele Lobanoff.

Azi său măine e o intrunire a nobiliștilor pentru alegera a 20 de deputați, carl și asiste în mod oficial la incoronare. Cu ocazia aceasta se vor alege și cel doi asistenți, care împreună cu ma-

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In Romania: La administrație, Tipografia Stefan Mihăilescu, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.

In Paris: La Société Havas, place de la Bourse, 8.

In Viena: La Heinrich Schäfer, I, Wollzeile, 12, Bioul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.

In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, No. 58, Bioul de anunțuri pentru Germania.

ANUNȚURILE :

Linia mică pe pag. IV 30 bani. Reclame pe pagina III-a 2 lei. Reclame pe pagina II-a 5 lei. Scrisorile nefrancate se refuză.

Articoli nepublicați nu se împoniază.

Pentru inserții și reclame, redația nu este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MICHAILESCU.

resalul nobilimii, vor intinde, după obiceiul rusesc, pâine și sare perechii imperiale.

Cunoscutul poet rus Polanski publică în «Nowoje Wremja» o scrisoare către locuitorii Moscovei, în care îsfătuște, să nu abuseze cu ocazia incoronării, esplorând pe oaspetii cari au venit să asiste la serbarele de incoronare.

Paris, 15 Maiu. In o fabrică de patroane din Basarabon s'a făcut o explozie, căreia au căzut victime cînd i-ucrători.

Amiralilor flotelor din apele Chinei li s'au pus la dispoziție 30 de vase de răsboiu cu 5184 de căi, 111 tunuri și 3129 de mateloți.

Serviciul telegrafic al „România Libera“
17 Mai - 3 ore seara.

Paris, 17 Maiu. Ziarul „Le Figaro“ raportează o corvinție a d-lui Ferdinand de Lesseps după care celebrul inginer francez ar fi zis că compania Suezelul e hotărâtă să săpa un al doilea canal, a cărel necesitate, rezultând din prosperitatea traficului, a intrat mereu în prevederile companiei.

Londra, 17 Maiu. După informările lui „Daily News“ arese să stabilească în curând o garnisoană englezescă la Portul Said.

(Havas.) A se vedea ultime scrisori pe pag. III-a.

București, 6 Maiu.

După ce toti revizionistii nc-am înțeles că legea electorală trebuie schimbată, și după ce am văzut că viitoarele corpori legiuitorii sunt dispuse, în imensă majoritate, să schimbe, după voința propunătorului, bazele acestei legi, — cel mai natural lucru era să începem discuție asupra modului de a rezvizi, spre a cădea cu totii de acord asupra formulei celei mai simple și mai nemerite.

Pentru aceasta insă, ar fi trebuit să avem un schelet, împrejurul căruia să se învățească discuțione.

Era datoria „Românilor“ de a îl prezenta, ca unul ce este organul promotorului idei. — „Românilor“, în adevăr, publică mai zilele trecute Proiectul de lege electorală, infățisat de d. Rosetti locotenent și domnestic și guvernului de la 1866.

Acest proiect insă, atât după particularitățile structurii sale, că și după voința de astăzi a autorului său, nu e publicat ca punct de plecare definitiv al discuției, — ci e prezentat ca linie de comparație, căci, după informațiunile noastre, „Românilor“ va arăta mai multe sisteme electorale, luate din Constituțiunile Belgiei, Franției, Prusiei, etc.

Foarte bine.

Ce vom face insă noi? Ce vor face Corpurile legiuitorare la deschidere?

Noi avem sistemul nostru, și am putea să-l prezintăm chiar astăzi. Dăr cuivincoș și inemerit ar fi să-l virim de acum în discuție, și să mergem cu cercetări numai pe latura noastră, lăsând „Românilor“ sarcina de a merge pe a sa, și alte gazete aceia de a și urma pe a sa?

Astăzi, în discuție, trebuie să fim neapărat subiectivi. Păstrându-re obiectivitatea principiilor, — când cădem la lăsuri amănunte și escuțialmente de fapt, suntem datori să ne luminăm unii pe alții, ca împreună să luminăm opinionea publică.

Camerile vor veni, și după verificarea titlurilor, vor fi silite să numească o comisiune care să elaboreze proiectul de lege, și în urmă să incepă discuția. Până atunci insă, vacanță.

Stim că în liniamente generale, bazele proiectului d-lui Rosetti sunt tot acele din vechia sa propunere de la 65: reducerea colegiilor numai la trei, două rurale și unul urban, și scăderea censului.

Din aceste colegii, cele rula'e vor da, fie-care, căte doi reprezentanți; cele urbane vor da proporțional cu populația: la fie care 15,000 de alegători un deputat. — În proiectul acesta nu se face mențiune de senaori, de oare-ce, ne spune d-nu Rosetti, guvernul ești luase îndatorire să nu mai lase de căt o singură Cameră (sistemul grecesc unicameral), și de aceea s'a dat în acest proiect un mare loc proprietății și censul este atât de ridicat?

Iată că e de ridicat:

a) Sunt alegători în astăzi colegiul rural, toate sufletele bărbătesc căte plătesc un impozit direct oare care, de la cea mai de jos dară, până la trei sute de lei (vechi) macsimum;

b) Sunt alegători în al doilea colțiu rural, acei cari plătesc un impozit de la trei sute de lei în sus;

c) Sunt alegători în colegiele urbane, toți alegători din orașele de reședință ținută, cari plătesc un impozit direct oare-care.

E dar de sperat, fiind că în această impărțire censul este atât de ridicat, că în ultimul proiect a d-lui Rosetti, censul va fi și mai scăzut.

Să discutăm un moment.

Care este scopul tuturor acelora cari voiesc cu sinceritate schimbarea legii electorale? Lărgirea colegiilor cu orice preț, prin urmare ajungerea imediata la votul universal, — sau alcătuirea lor într-astfel de chip în căt puterea guvernătorilor, fie ei de orice partidă ar fi, să nu mai aibă nicio putere prin influență morală și ingerințele administrative?

Cu alte cuvinte, schimbă actuala legă electorală, fiind că suntem nemulțumiți de reglementarea dreptului în virtutea căruia suntem admisi să votăm, — sau o schimbă că să facem colegiele mai neatârnate? Iată întrebarea.

Dacă preocuparea noastră este de a mări sau a micșora censul, spre a ajunge să găsim cea mai perfectă formulă care să stabilizească proporția exactă între datorile alegătorului și drepturile lui, — propunerea de sus e minunată. Dacă insă suntem preocupați de a asigura independență absolută, sau că e cu puțină mai absolută, alegătorului, — propunerea de sus nu ni se pare nemerită.

Să vedem:

Năgăduim că votul universal este tinta către care tind toate popoarele. Nu e insă permis unul om care să iubește în adevăr țara și stie care este importantă, în facerea legilor, a scoalei istorice, intemeiată de Grimm și susținută cu atât putere de ilustrul Taine, să trântească legi peste legi, să ticluiească sisteme, cari de căci mai pompoase și poate chiar mai democratice, unui popor care, în tradiția sa istorică și în inclinările sale, nu le are. — Votul universal, nu se cuvine de căt numai unui popor universal instruit.

Dar acum, ca să revenim la dilema noastră, Camera aleasă după sistemele de mal sus, a colegiilor largite în sensul d-lui Rosetti, și va ea mai neatârnată de căt cum a fost Camerile de pînă astăzi? Doamne ferește! Să iată pentru:

Știut este, că, cu căt largesti mai

mult colegiul, cu atâtă capătă dreptul de alegători mai mulți oameni nestiutori de ce va se zică drepturi cetătenestă; și iarăși știu că este, cel puțin pentru țara noastră, că, cu căt masa alegătorilor este mai mare, cu atât influența unui singur om este mai mică. Nu tot așea insă este și cu influența guvernamentală. Aci, cu căt masa este mai mare și mai incultă, cu atât guvernul o stăpânește mai sigur. Dovadă colegiul al IV-a. Si colegiul antăzu al d-lui Rosetti nu este de căt colegiul al IV-a de astăzi, ba e mai mult de căt colegiul al IV-a, fiind că în nou proiect votul este direct.

Prin urmare, dacă convenim că tinta tuturor trebuie să fie scoaterea alegătorului de la cheremul guvernului, bazele acestui proiect nu le putem admite. E' duc tocmai din contră la o mai sigură dominare a partidului care va fi la cărmă, și sunt un pas prea mare către contopirea cercurilor electorale.

Vom analiza mai departe proiectul, — și la urmă vom prezenta și pe al nostru.

CRONICA ZILEI

Reglele a plecat ieri dimineață la Sinaia, însotit de nepotul Sel. La gară erau miniștrii Brătianu, Stănescu, Arcalianu, Chițu, Campineanu și generalul Cernat, Raduviț, Falcoianu.

Misiunea care are să reprezinte România la incoronarea țarului a plecat alătărul nebolesca, până ce, prin starunță catoră locuitor, d'abia a putut fi botăzit. Ni s'au relatat și altele despre acest neobîn servitor al altarului, trecește insă peste ele, căci și cele insirate aici sunt atât de odioase, încă, credem că nici nu trebuie să mai străuirăm a cere de la P. S. S. părintele Ghenadie darea în judecată a preotului Nae Aluneanu, pe cătă vreme faptele însele și reclamă asprimea legilor în toată rigoarea lor. Fapte de natură aceasta sunt degradatoare atât pentru religiunea noastră că și pentru prestigiu clerului.

Rugăm pe onor. confratul de la „Răsboiu Român“ să bine-voiască a spune, când reproduc ceva după noi, și mai ales bucură de valoare literară, de unde și cum le-a luat.

Aceasta relativ la Corespondența Literară din Târgoviște.

E exemplul d-lui D. Brătianu nu a ramas fără de efect. D. I. Marghiloman asemenea refuza mandatul său de senator.

Iată scrisoarea pe care d-sa o trimite domnilor alegători al colegiului II de Se-nat din Argeș.

Dominilor Alegători,

„Vă mulțămesc pentru onoarea ce mi ată facut numindu-mă reprezentant d.v. în viitorul Senat. Sunt insă nevoie a nu primi însărcinarea ce ată bine voit a mi păsește.“

„Ales în districtul Buzău, acolo unde sunt născut și crescut, părea să votul meu, în gravele dosbateri cari se pregătesc, ar fi avut greutatea lor: — reprezentant insă la unul județ, pe care nu'l cunosc, care, probabil, tot atât de putin me cunoaște, să fi expus or să nu împărtășesc sentimentele mandanților mei, or se tălmăcesc rău opiniunile lor.“

„Datoria mea deci este, ca să declin mandatul cu care m'at onorat de și nu îl solicităsem.“

„Nu mai puțin sunt, domnilor alegători, îndatorul d-voastră. În acest sentimente și rog să primă încredințarea devotamentului meu.“

I. Marghiloman.

Pr

comptabilităței generale, în locul d-lui U. Vasilescu trecut în altă funcție.

D. H. Bărbulescu este numit în funcția de verificator clasa II la casieria județului Ilfov, în locul d-lui M. Urlici, demisionat.

Se numesc mijlocitorii de mărfuri și cereale în portul Brăila:

D-nii Nae Stănescu, State Stănescu, N. Badenschi, Dionisie S. Livade și Alexandru Momotide.

Se numesc la bursa de comerț circumscriptia VII cu reședința în Brăila.

Domnul Dimitrie Rădulescu sindic și domnul Anastase Curtoici, Nicolae V. Periea, doctor P. Grigorescu membrii în comitetul bursei.

D-nu Spiru Haret, profesor la facultatea de științe din București, fost membru în consiliul permanent de instrucție, se numește în postul de revizor general al scoalelor, creat din nou prin bugetul exercițiului curent.

D-nu C. I. Teodorescu, ajutor de corespondență la bioul învestimentului primar din divizia scoalelor, se numește în postul de secretar al consiliului permanent de instrucție, remas vacant prin decedarea titularului.

D-nu C. Lascăr, archivarul diviziilor scoalelor trece în postul de ajutor de corespondență la bioul învestimentului primar în locul d-nului Teodorescu.

D-nu Petre Stănescu, cel mai vechi copist al diviziunii, se numește archivar în locul d-lui C. Lascăr.

Locuitorul Ioan I. Perlea din comună Goiedesci, județul Buzău, care se află alienat de mai mult timp, și se găsădat sub îngrijirea fratilor și a soției sale, dispărând de la casă în ziua de 29 Aprilie 1888, s-a găsit sănătuzat.

Tribunalul județului Ilfov a înscris pe domnul Constantin M. Andonescu între inginerul hotărnic al aceluiajudeț, în urma esamenului ce a depus, conform regulamentului pentru hotărnicii.

DIN AFARA

Ilușii de primă-vară.

O telegramă ne vestea, că d. Waddington, plecând la Moscova spre a lăua parte la incoronarea țarului, era înșărcinat și cu o misiune, de care avea să se achite la Berlin. El bine, zarele austro-ungare dău o mare importanță acestei misiuni, căreia noi l-am contestat din capul locului vre-o însemnatate deosebită.

«Pester Lloyd» vede în misiunea d-lui Waddington continuarea acelui protest exteroare francese, care — după părerea sa — țintește la o înțelegere și conciliare treptată dar progresivă cu Germania. O astfel de politică n'ar putea de căt spori garanțile păcii. Din partea Austro-Ungariei, «Pester Lloyd» asigură pe d. Waddington, că misiunea sa este binevenită. Austro-Ungaria s'ar găsi anume într'o poziție particulară. Cu toate că este aliată cu Germania, este însă în același timp și tine a fi și prietina Franciei, și această misiune ar fi un semn, că Austro-Ungaria nu s'a înșărat când, alăndu-se cu Germania, a nădădui să și păstreze și bunele sale relații cu Francia.

Înțelegem foarte bine dorințele lui «Pester Lloyd». Alianța Austro-Ungariei cu Germania numai firească nu este. După o catastrofă ca cea de la

1866 ne-am putea închipui oare să ceva? Austro-maghiarii s'au aruncat însă în brațele printului Bismarck de frica Rusiei și a popoarelor nemulțumite de pe teritoriul ei și de oare ce alt atât era în neputință de a găsi. Austro-Ungaria poate avea prin urmare mare potă de-a poseda prietenia Franciei. Întrebarea însă este, dacă o poate avea și poporul francez, care să vădă la 1870 părăsile de densă într'un mod atât de mișec?

Tot atât de gratuite sunt și vederile lui «Pester Lloyd» despre misiunea lui Waddington la Berlin. Anterior, d. Waddington nu este omul de-a putea împăca niște popoare. Purtarea d-sale la congresul din Berlin și ca ministrul de externe al Franciei, a dovedit că este foarte inferior acestor sarcini. Si a doua, dușmania Franciei pentru Germania nu este diplomatică, ci istorică, și prin urmare nu tertiori politice, ci inscrierea unei noi pagini în istorie (așa precum o doresc Franțeșii) o poate înălță.

«Pester Lloyd» se plângă, că de astă an «sezonul mort» a început pentru ziaristică mai de vreme de căt de altor. In adevăr, numai din pricina aceasta putea să apreciez în mod atât de fantastic trecerea deputației franceze care merge la Moscova, prin capitala Germaniei.

Francezii în Africa.

Francezii au făcut o nouă și însemnată cucerire în Africa centrală. Elă cuprinde zilele acestea fără nici un sgomot și fără vre-o înțelegere prealabilă, teritoriile Pontanegra și Loango. Ocuparea s'a executat într-un chip destul de ciudat și care caracterizează nespus de bine natura cuceririlor carl se fac astăzi în Africa centrală. Vaporul francez «Sagittaire» a intrat în Pontanegra fără bandieră și cu nume fals și a debarcat pe nesimțite trupele necesare ocupației. Negustorii portughezi din localitate precum și căpitanii vaporului portughez «Bengo» care fusese la Pontanegra numai căteva zile înainte — au formulat îndată un protest și l'au înmănat căpitanului corabiei franceze.

Acest protest va remăne însă fără nici un efect. Portughezii, stricăți de cău Anglia tot din cauza coloniilor africane, nu vor să se mai strice și cu Francezii și de aceea guvernul lor a declarat că nu are să facă nici o obiecție Franciei pentru cele întărmățate, de vreme ce Pontanegra n'a fost nici odată posesiune portugheză. (In parență trebuie să spunem că Portugalia se credea de mult cu titluri numeroase asupra acestui tinut).

Francezii încep să imite pe Englezii în cuceririle lor esterioare. Si bine fac. Formele nu sunt astăzi de căt niște piedici, și le intrebuițează numai cei slabii.

Germania și Vaticanul.

Sunt cățiva ani acum, de când guvernul german simțind trebuința unei impăcări cu Curia papală a început negocieri în această privire, fără a ajunge însă la vre-un rezultat. Astăzi negocierile în loc de-a fi cel puțin cu un pas mai înaintat, sunt, precum se scrie din Berlin, din nou în momentul de a fi intrerupte.

Partida clericală din Germania cere guvernului din Berlin o revizuire radicală a legilor din Maiu, cari nimiciseră privilegiile bisericii catolice. Guvernul însă nu este dispus să facă această concesiune. Vaticanul din partea și mulțumit de starea actuală, de oarece prin partida sa din reichstagul german și în stare să influenteze lucrările legislative pe placul scū.

visionările, ca un marinări care e gata ca să se reimbrace. Apoi se îndrepta spre Trouville, Dieppe sau Arcachon, și sta, pe fjordul Oceanului, într-o liniște absolută. Prima foarte puțină lumenă dând lunch la cinci ore, și, seara, un pahar de ceaiu, făcând muzică ca o mare artistă, căntând cu o voce rău bucățile nouă, însoțită de buna și modestă Stewart care, foarte mioapă, atingea cu vîrful nasului notele imprimate, și lăsa să se tărască pe piano lungile sale bucle englezesti.

D'o dată Sarah inceta să canta, o flacără sănătăție în ochii săi albaștri, inchidea repede partitura, și striga:

— Destul din arta cea mare! Să jucăm!

Si, luând brațul unui cavaler, valsa ore întregi, cu un fel de friguri pasionate. Roșața își era în obrajii, și, cu dinți strânsi, agitată, violentă, șosteau cincii sau săse dăնători. Din părul ei de aur se exala un parfum mai puternic, pielea lui o strălucire mai catifelată. Mersul își era voluptos și lenes. Nimeni nu s'apropia de ea fără să simță ceva curios de definit. Era în ea ceva diavolesc care te turbura într'un mod profund. Avea un fel de fosforescență, ca marea în timp de furtonă. În astfel de seri, inebunea pe bărbăți. I lăsa să plece imbatăți, cu spiritul zăpătit, cu inimă tremurătoare.

A doua zi să se înforcează, cuprinzî de

In aceste imprejurări, guvernul german să hotără să încerce norocul într-o împăcare nu cu Vaticanul însuși, ci cu aderenții acestuia din Germania. În acest scop el vrea să facă o revisiune parțială a legilor din Maiu. Clericalii germani nu primesc însă această transacție. Deviza lor este: Ori tot ori nimic, și înțelegere directă cu papa. — Starea cestui este ajuns din această cauză atât de critică în cîtăt Schloesser, ambasadorul Germaniei pe lângă Vatican, și-a cerut un concediu de trei luni. Acest concediu este interpretat ca o rupere de relații.

O lege de înmormântare

In Franția se întâmplaseră de multe ori neîntelegeri și chiar scandale, cu ocazia îngropării unor lieberi cugetători, cari refuza cu limbă de moarte asistența bisericii la petrecerea lor în cîmpul vecinicei. Spre a le pune capăt Senatul francez a adoptat zilele acestei o înverșunățimă potrivire din partea monarhistilor, cu 131 vot, contra 120 un proiect de legă al cărui articol de căpetenie e următorul:

„Fie-care majoren sau minoren declarat de matur își poate determina de mai înainte condițiunile speciale ale înmormântării sale, în deosebi în ce privește caracterul lor religios sau neconfesional. El poate însărcina una sau mai multe persoane cu execuția acestor dispoziții. Voînta lui trebuie să fie formulată sau în testament sau în formă de declarație, care se va redacta sau înaintea notarului sau după prescrisele legilor, făcă cu martori. Ori ce posesor a unui document, în care e depusă voînta reposatului, poate cere execuția ei”.

DIN JUDEȚE

Scăolele în județul Iași. — Cetim în „Pactul Social”:

In județul nostru se află actualmente 77 scoli rurale, frequentate de 3112 elevi, deosebit de 2 scoli de meserie, plus patru scoli încă în construcție.

Mutare de garnizoană. — Cetim în „Curierul Bălășan”:

„Regimentul 7 de infanterie care plecase Sâmbăta la 28 Aprilie din Craiova, a sosit în Iași Vineri la 29 Aprilie, la 6 ore seara, sub comanda d-lui colonel Cuciuc. Reg. s'a instalat în cazarma de la Copou în locul reg. 6.”

Scăola de telegrafie din Iași — A ceeași foaie scrie:

„Scăola de telegrafie care se înființase în Iași, după ce-a funcționat un singur an, a fost desființată, rămănd numai scăola din București. Nu înțelegem cauza acestor desființări, mal ales că scăola a dat rezultate mai frumoase de căt ar fi putut aștepta cine-va pregătind, în anul an, 12 elevi telegrafiste cari funcționează foarte regulat pe la diferite biourouri. Rugăm pe onor. direcționele generale a telegrafelor și poștelor să reinființeze scăola de telegrafie din Iași, asigurând prin asta o existență onorabilă la un mare număr de fete române cărora mijloacele și împrejurările nu le permit a urma cursurile scăolelor de telegrafie din București. Chiar în numărul trecut am dat o listă de numele elevelor este din scăola de telegrafie din București. Din aceste elevi, în număr de 16, una singură este din Iași. Toate celelalte sunt Bucureșteni. Faptul se explică foarte ușor prin aceea că copile cari doresc o urmă cursurile scăolei sunt în gene-

Mișcarea populației din Iași, de la 24 Aprilie 1888 până la 1 Maiu 1888:

S'au născut 50 prunci din cari 27 au fost creștini și 23 israeliți.

Numărul deceselor se suie la 40, din cari 26 au fost creștini și 14 israeliți.

Echouri electorale. — Cetim în „Poșta” (din Galați):

„Pentru pedepsirea ingerințelor de tot felul, facute cu ocazia alegerilor, afară de plângerile adresate de fiecare pacient în parte pentru bătăile ce a suferit, s'a intentat acțiune contra prefectului și a tuturor agentilor publici și particulari pentru delictele de care fie căre se facă culpabil. Asemenea s'a intentat acțiune contra primului procuror și unul procuror de secție pentru amestecul lor direct în alegeri.”

Termenul pentru judecarea procesu-

ral lipsite de mijloace, ceea ce face că le e cu totul cu neputință a plăti drumul și întreținerea lor în București pentru timpul către trebe să urmeze cursurile scoalei”.

Miserii provinciale. — Multe lipsesc orașul Fălticeni, cum arată „Gazeta de Fălticeni”. Reproducem pomelnicul lor, doar că în drept vor simți milă de contribuabilii și și vor repară uitarea de până acum.

„Ne lipsesc, spune numita foaie străde bine pavate, ceea ce se simte mai mult de căt orice. Într-o țară care se pretinde civilizată, un oraș ca Fălticeni nu poate să se numească oraș. Să fi expusă rămânea în mijlocul strădelor în glod, a și frângă cali picioarele pe la podețele spară, să între apă în casele oamenilor din cauză lipsel de sănătate, nu este erat.

„Nu mai vorbim de localuri, căci primăria are nevoie de un local; poliția, scoalele reclamă imperios localuri spațioase și sănătoase.

„Corpul pompierilor are nevoie afară de mărirea numărului de oameni și de instrumente, căci cele de astăzi au ajuns într-o stare deplorabilă.

„Avem căteva cîșmele, dar din cauză că oalele prin cari se aduce apa sunt stricăte, căci la noi apa se aduce prin oleale de lut ca în timpurile primitive, de aceea de multe ori lipsă apă se simtează căci devine un lăud glodoroas; și dacă nu ar fi sănătățile particularilor, poate am fi nevoit să aducem apa cine stie de pe unde.

„Illuminatul orașului de asemenea lasă mult de dorit.

„Trebuia unei hale și a unei piețe am tiscuit-o prin această foaie.

„Să nu uităm că miserița a ajuns un adevarat local de de infecție, și ar trebui să se ieje grăbnice măsuri spre a nu fi expus la cine stie ce boale.

„Am dorit ca consiliul nostru de higienă să se occupe de aceste chestiuni, căci altfel existența lui nu mai are nici o rată.

„Am delegat de aineri va depune pe moștenitul poetului Andrei Mureșianu o cunună imponantă de flori ca semn de veșerație. Trăiească junimea română din Brașov!”

„Din Blaj, aceeași foaie a primit cu data de 3 Maiu, următoarea telegramă:

„Peatra comemorativă de Câmpul Libertății era aproape de a deveni prada valurilor Ternăvei, ce a ieșit din albia ei. Astă noapte fu mutată în alt loc. Astă tricolorul erașă falșă pe vîrful ei. O noapte de a fi scăpată este a junimii.”

„Se trăiească tinerimea română din Blaj!”

La Sibiu tinerimea a serbat pe 3 Maiu într'un banchet în Otelul No-

vara.

„Cetim în «Gazeta Transilvaniei»: In seara aniversării memorabile zile de 1/1 Maiu junimea română din Brașov s'a adunat la rondoul de pe promenada de sub Timpă și formându-se în coloană pornită, cîntând: „Deșteaptă-te Române” și alte frumoase cântece naționale, prin strădele principale ale orașului. Măndra coloană, care era compusă din vre-o 150

timbreri de diferite etate din toate clasele populației, traversă cîntând mai întâi strada Scheilor, apoi trece prin strada teatrului în piata mare și de aici în sus eară spre suburbia S. Iehu. În piata Scheilor (Prund) se opri căteva minute de aici coloana, care înaintă în pas militar și cu-o regulă exemplară, străbate strada mare și se opri pe liveada de la Poarta Scheilor, unde tinerii încheiasă frumoasa serenată cu „Deșteaptă-te Române”. Înregistrand cu mare bucurie că cîstea nemerită serbare adăugă, că se va încheia astăzi într'un mod foarte demn de junimea noastră, prin aceea, că o delegație a tinerilor va depune pe moștenitul poetului Andrei Mureșianu o cunună imponantă de flori ca semn de veșerație.

„In Blaj, aceeași foaie a primit cu data de 3 Maiu, următoarea telegramă:

„Starea ducelui de Chambord este foarte periculoasă. Medicul sunt foarte ingrijit.

Se asteaptă la patul bolnavului printul de Orleans.

Ducel Chambord se găsește actualmente în Triest.

„Lucrările de la brutăriile din Pesta au făcut grevă. Presidentul soci

socialistă și că să găseșce în relație cu străinătatea.

Presidentul parlamentului vienez, dr. Smolka, a avut zilele aceste o audiție la împăratul Franz Iosef, care a lăudat cu această ocazie politica cabinetului Taaffe și a aprobat cu multă căldură și noua nouă lege scolară, în contra căreia elementul german n'are destule mijloace de a lupta.

In ziua de Rusalii pe la amează s'a întemplat în Paris, la juvelierul *Prestot* din galeria Montpelier, o crimă cu furt, care pane într-o tristă lumină siguranța publică din capitala Franției. — Niște hoți intrând în prăvălie au omorât pe servitorarea care i surprinse și au lăsat cu ei toate giuvaericalele expuse în ferestrelă, în preț de 45,000 fr. — Criminalii n'au putut fi descoperiți până acum.

Victor Hugo a percut zilele acestea pe vechia sa tovarășă, d-na Iuliette Drouet. El o cunoscuse mai întâi acum cincizeci de ani, ca actriță. In puțin timp se stătorișiseră între dărzi cele mai intime relații. — D-na Drouet era o femeie foarte de spirit și în tinerete fusese foarte frumoasă.

MAHMUD NEDIM PAŞA

Din Constantinopol se anunță moartea marelui vizir Mahmud Nedim pașa.

Repostul a jucat un mare rol în ultimii ani de neacordire aci Turciei. Turcii și numai în genere *Moskov-pasa*, de oare ce el credea vândut Rusiei. Spuneu despre el într-altele că odată ar fi oferit Rusiei chiar și Constantinopolul. — Ceea-ce se stie sigur, nu este de că că Mahmud Nedim a fost un bun prieten al lui Ignatieff, pe când acesta era ambasador al Rusiei la Constantinopol.

Mahmud Nedim posedase în mare grad confianța Sultanului Abdul Hamid, sub care fusese mare visir până în timpul din urmă când fu înlocuit cu Elhem pașa.

PARTEA LITERARA

POESII

de
AL. A. MACEDONSKI

IV

Nu știu dacă d. Missir e critic, dar de sigur nu este poet. A negă că sunt cugete imbrănite în sufletele tinere, că pești văd și simt mai mult de că că comunul omenesc mizeriile vieții, și că prin urmare pe fruntele lor se string de timori năvoi, sumbre furtune, cari rezvătesc tot felul de patimi și dau naștere la

mica acea scânteie
De vulg necunoscută.
(Catina. O noapte pe stâncă).

Este a ne da măsura justiții versurilor lui Catina. D. Missir trece nepăsător pe stelele următoare:

De sunt nebuni voșec să îl apăr
Că în ochi a fulgere se scăpar
Scânteie de poesie,
Să nu e rar să se întâpte
Să aiă o lume întră tâmpă
Pe care să n'o stie!

Cu ei vorbesc frunzele 'ncale,
Cu ei și apele pe vale
și boltă albastre!
Iar dacă ată un corp de tină,
Cu sufletele în lumină
Plutesc mai sus de astre!

Dacă aceste versuri nu spun nimic d-lui Missir, ată mal rău pentru d-lui.

In: *Copilăria* (p. 25—29) autorul are versuri în care sentimentele curate sunt

bine simțite și simplu arătate, dând sfârșitul:

Dați-mi... Coardele instruite se destind însă Harpa mea de-abia vibrează și 'mi rămâne [juc] în piet regretul Zilelor care-a treut! Zorile—albăstresc prin geamuri după o noapte Umplând mica mea odă c'o lumină argintie Si 'mi plec fruntea vestejă spre condeul jos [căzut].

ne oprim de la ori ce fel de calificări, ceteritorul va judeca dacă caracterul poeziilor d-lui Macedonski este *banalitatea astfel cum o pretinde Criticul de la Convorbiri*. — Nu am găsit de cuvîntă ce se notează pe lângă atât de versuri frumoase și tainice mică incorectitudini ca, de pildă, elisiușa greșită

de 'nsomnie

In poesia: *Intr'un Album, amintim postoul: că în versurile*

*Iar purtând pe frunte laur
Bănd Falerno în cupe d'aur*

cel din urmă, ne amintesc versul al doilea din următoarele de Victor Hugo:

*... ou l'austere Séneque en louant Diogène
Buvait le Falerno dans l'or.*
(V. H. La fête de Néron)

In: „*Măngăierea Desmoștenirei*” (p. 43) strofele întări prin cele ce coprind chiar scopul criticel — ne mulțumim a nota sfârșitul, pus și pe coperta volumului:

Tot ce-ăsușu vrea ca măngăierea intrășinea desmoștenirea

E se mi se ţie seamă că am plăns 'm suferit!

Bun că am intrat în lume și că lumea ma

Urgisit de cer și oameni le-am răspuns prin

Am fost paria 'n mijlocul tării mele. — M'am

Corp la corp cu traiul zilnic și cu soarta ne-

Sub a cărei sandală inima 'm' insăngerată

Chiar și astăzi e strivita, fără 'nvins a mă

[fi dat]

care ni se pare frumos prin amărăciune și energie. In: „*Speranța mea*” găsim:

Speranța mea e 'n Dumnezeu

De grije are 'n mi portă

Si traiul amărăt și greu

Imi va 'ndulci sau va scurta!

Isus Christos e pus pe cruce

Si adăptă cu fieră,

Dar el din lume de se duce

Renaște 'n viaire.

Această apropiere între suferințele d-lui Macedonski și suferințele salvatorului, ne pare nepotrivită.

Poesia: „*Vioriștul*” este o bucată dintr-o serie de bune ale volumului d-lui Macedonski; — intr'ensă găsim cugetările frumoase, simplu esprimate. Începutul:

Nu l'ati cunoscut! — Prin lume a trecut ca o

Inclinat pe-a sa vîră cu un dor nespus de

[năucă]..

Este puternic și personal.

Notă sfârșitul:

Dorul ca să aibă o mamă trebuie să fie mare

Dacă locul să 'll' îl, înșărtă arta nu e 'n stare: Intr-o pe-a sa vîoară el găsiră mort; — mereu

Căt l'am plăns, știu numai eu,

Si pe piatra funerară, după ultima voință,

S'a înscrise: „E trist în lume ca să n'ai nici-o

[ființă]

Nicu un suflet să 't asculte canticul expirător,

Nicu un freamăț lin de aripă dintr'al angela-

[rilor sbor!]

„*Templul Bogăției*” conține mai multe incorectitudini (p. 137). In versul întâi găsim *maiestuos*, in loc de *maiestos* cum este usul a se pronunța, și prin urmare de pronunțăm ca toată lumea o silabă mai puțin, intonația cade asemenea greșită pe același cuvînt. Pentru ce în versul:

Dar când s'ajungă la scară palatalul de morți

ni se arată templul bogăției ca un cămin.

— De este o imagine este obscură.

— Cele două versuri din urmă, în care se resumă această poesie, sunt spirituale și biciuitoare.

STIRI ECONOMICE

Sindicul băncii falite „*Uzion generale*”, a plătit guvernului sărbesc $3\frac{1}{2}$ milioane franci, ca primă rată.

— In poesia: „*O noapte pe Dunăre*” avem de observat în versul:

Pe tăruri opuse frumoasei Românie,

România, in loc de Români. Si in

versul:

In inima sa insă ce-a fost cu toate aceste,

Cu toate aceste este de prisos, grătie

lui insă care se află în omistihul Anteiu.

In poesia: „*Destinul*” notăm două ver-

suri caracteristice:

Inea, aii și monarhi ce stăpănesc pămîntul,

Intr'ensul, — un stăpân!

Efectul este foarte bine adus.

LA HARPA.

In această bucată d. Macedonski ne arată o mare amărăciune despre ale vieții, despre trecutul, despre tineretă sa

... Nu controlăm inspirația poetului, mai ales cănd ea se manifestă prin versuri ca următoarele:

Planăm mai sus de lume, căci noi, umbărând

Cu sufletele suntem în raze și lumina

Si ne incepem viața atunci când murim!

Admirabil! Să facă d. Macedonski multe versuri ca acestea, căci diatribile nu pot nimici frumusețea lor și se vor împlini cele spuse în versurile:

In dară minciuna te stropește
Cu inegrității tină,
Căci adevărul te albește
Si 'tă dă din nou lumină!

Nu ridicăm discuția asupra cuvîntului „*răsbumbătoare*” din versul:

S'aci răsbumbătoare ca marea 'năsprîză

reservându-ne dreptul a vorbi mai la vale

de limba de care se slujește d. Macedonski.

(Va urma.) Al. G. Djuvara.

VARIETATI

Un al doilea canal de Suez. — Ziarul francez „*Gaulois*” este informat, că acționarii Canalului de Suez vor propune în adunarea lor de la 22 Maiu, însăzii construirea unul al doilea canal, cu inițiativa societății franceze. Cheltuielile lui nu vor trece peste 125 milioane. După ce vor fi astfel două canale, unul se va întrebunțua pentru dus și altul pentru întoarcere.

Prințul Nichita la Viena. — Prințul Nichita se vede că-l plac multe primiri oficiale. In trecerea sa spre Moscua, el s'a opri la Viena, unde a fost primit cu multă destinație. Gara era luminată electric și pe peronul lui se găsiuți mulți de persoane oficiale. De acolo a mers la Curte unde împăratul Franz Iosef i-a pus la dispoziție mai multe camere. După aceea au urmat prânzuri peste prânzuri și receptiuni peste receptiuni.

De cum pușese piciorul pe teritoriul austriac, prințul Nichita a călărit pe un tren special, comandat de Curte. Ar zice cineva, că Domnitorul Muntegrului iubea aceste călătorii oficiale, fiind că...

... el costă mult mai puțin de căt un inconocştuit.

Notă sfârșitul:

Dorul ca să aibă o mamă trebuie să fie mare

Dacă locul să 'll' îl, înșărtă arta nu e 'n stare: Intr-o pe-a sa vîoară el găsiră mort; — mereu

Căt l'am plăns, știu numai eu,

Si pe piatra funerară, după ultima voință,

S'a înscrise: „E trist în lume ca să n'ai nici-o

[ființă]

Nicu un suflet să 't asculte canticul expirător,

Nicu un freamăț lin de aripă dintr'al angela-

[rilor sbor!]

— Lipsa aurului continuă a ingreunătă la tăruri opuse asupra politicei noastre interne. Dacă dreapta voiește a sprâjini Cabinetul, să declare că ea aprobă conduita lui. Deja amicii noștri din stânga au zis că

Plecătă, două zile în urmă, pe frumosul yacht cu vapor, Sarah fuse inițiată la tăruri petrecerilor.

La Nizza, după propunerea ei, au dat un bal pe bordul yachtului, și ducele invitase pe ofișerii bastimentului statului, la *Revanche*, care să afle în radă. Puntea, luminată electric, fusese împodobită cu plante verzi și cu flori, ca o grădină, și elegantele de pe acea coastă danțaseră până dimineață, sub o velvitoare de purpură pe care un vînt ușor o mișca incet.

Sarah regăsise adoraționile cu care era obisnuită. Ofișerii de pe fregata, eleganții parisieni atunci la Nizza, o inconjuraseră, dar în zadar. Frumoasa Engleză danțase, vorbite, glumise, dar nici unul nu fusese mai favorizat decât altii. Si de sigur Sarah era hotărâtă să rămărește nemărită, cănd căzu, pe cheiul Marsiliei, cunoștința conotelui de Canalheille și a aghiotantului său Petre Séravac.

(Va urma)

Renta amortisibilă a inceput cu o perioadă de 1%, a revenit la cursul de eri și a închis cum incepea la $92\frac{1}{2}$ fără afaceri casa.

Tot fără afaceri pe banii gata a fost și acțiunile băncii Naționale, cari pe termen a pierdut 2 lei oin cursul cu care încheie eri, la 1488

